

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. vasario 13 d.
(OR. en)

6038/20

**SAN 47
IPCR 7
PROCIV 11
COCON 5
RELEX 117**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2020 m. vasario 13 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6013/1/20 SAN 46 IPCR 6 PROCIV 10 COCON 4 RELEX 113

Dalykas: Tarybos išvados dėl COVID-19 (2020 m. vasario 13 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl COVID-19, kurias Taryba priėmė 2020 m. vasario 13 d. įvykusiame 3751-ame posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL COVID-19

Šiandien Europos Sąjungos Taryba susitiko įvertinti žmonėms perduodamos ligos COVID-19, kuri kilo praėjusių metų gruodžio mėn. Kinijoje ir kurią Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) 2020 m. sausio 30 d.¹, paskelbė tarptautinio masto pavojaus visuomenės sveikatai situacija, protrūkio padarinius.

Taryba palankiai vertina veiksmingą ES – valstybių narių, Komisijos, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) ir Sveikatos saugumo komiteto (SSK) – atsaką ir tarptautinį atsaką į galimo pandemio protrūkio grėsmę ir ragina nuolat ir intensyviau bendradarbiauti ES ir tarptautiniu lygmenimis.

Suvokdamos, kad epidemiologinė situacija dar kinta, ES ir jos valstybės narės turėtų toliau ryžtingai veikti imdamosi suderintų veiksmų, kad ligos COVID-19 grėsmė būtų atremta ir būtų užkirstas kelias tolesniam ją sukeliančio 2019-nCoV viruso perdavimui į ES ir jo pasklidimui ES. Tuo tikslu Europos Sąjungos Taryba priėmė šias išvadas:

„EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

1. **PRIPAŽIŖISTA**, kad naujų užkrečiamųjų ligų, tokių, kaip COVID-19, protrūkiai kelia potencialią visuotinę grėsmę visuomenės sveikatai, ypač dėl didžiulio tarptautinių kelionių globalizuotame pasaulyje skaičiaus ir jų dažnumo;
2. **PAŽYMI**, kad patvirtintus COVID-19 atvejus sukėlė virusas, kurį gali perduoti žmogus žmogui;

¹ [https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-(2019-ncov))

3. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į 2020 m. vasario 3 d.² PSO paskelbtą Strateginio pasirengimo ir reagavimo į 2019-nCoV planą, kuriuo siekiama sustabdyti tolesnį 2019-nCoV viruso plitimą Kinijoje bei kitose šalyse ir sumažinti protrūkio poveikį visose šalyse ir kuriame raginama sutelkti finansavimą siekiant remti tarptautinio koordinavimo ir paramos operacijoms veiksmus, pagerinti šalių pasirengimą bei reagavimo pastangas, taip pat paspartinti prioritetinius mokslinius tyrimus ir inovacijas;
4. **PAREIŠKIA** solidarumą su užsikrėtusiais asmenimis visame pasaulyje ir su labiausiai paveiktomis šalimis, visų pirma Kinija, ir **PAREIŠKIA** esanti pasirengusi kartu su Komisija ir bendradarbiaudama su PSO ir tų trečiųjų šalių valdžios institucijomis išnagrinėti galimus pagalbos teikimo būdus bei priemones kovojant su šiuo protrūkiu;
5. **PRIMENA**, kad ES ir jos valstybės narės koordinuoja veiksmus ir glaudžiai bendradarbiauja sveikatos saugumo srityje įgyvendindamos planavimo bei reagavimo priemones ir pasirengimo planavimą, taip pat sprendamos klausimus dėl veiklos tęstinumo planavimo pagal Sprendimą Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai³ ir Sprendimą Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (UCPM) ekstremalių sveikatai situacijų atveju⁴;
6. **PABRĖŽIA**, kokie svarbūs yra skubūs veiksmai, kurių imamasi kartu su Komisija pagal PSO Tarptautines sveikatos priežiūros taisykles, koordinuojant reagavimo priemones, įskaitant sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimą ir pranešimą apie riziką, taip pat dalijantis informacija apie nacionalines prevencines ir parengiamąsias priemones SSK ir pagal skubaus įspėjimo ir reagavimo sistemą (SIRS), siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą;

² <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/srp-04022020.pdf>

³ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB, OL L 293, 2013 11 5, p. 1.

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo, OL L 347, 2013 12 20, p. 924.

7. **PALANKIAI VERTINA** 2020 m. vasario 8 d. PSO vykdomosios valdybos priimtą Rezoliuciją dėl pasirengimo ekstremalioms sveikatai situacijoms gerinimo ir 2005 m. Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių įgyvendinimo⁵;
8. **TAIP PAT PALANKIAI VERTINA** jau vykdomą PSO, Komisijos, ECDC ir SSK darbą, ypač susijusį su gairėmis dėl bendros atvejo apibrėžties, bendro atvejo valdymo ir informacijos keliautojams;
9. **PABRĖŽIA**, koks svarbus yra ECDC darbas rengiant technines gaires dėl analizės, rizikos vertinimo ir infekuotų asmenų bei su jais kontaktavusių asmenų gydymo ir dėl susijusių sveikatos priežiūros specialistų apsaugos, taip pat Europos vaistų agentūros (EMA) darbas dėl gydymo būdų, vakcinų ir mokslinių tyrimų, Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) darbas klausimais, susijusiais su visuomenės sveikatos apsauga kelionių lėktuvu kontekste, ir kitų atitinkamų ES agentūrų darbas;
10. **PALANKIAI VERTINA** tai, kad buvo nedelsiant aktyvuotas ES integruotas politinio atsako į krizes mechanizmas (IPCR)⁶ dalijimosi informacija režimu ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmas⁷, taip pat tai, kad reaguojant į COVID-19 protrūkį buvo sustiprinta konsulinė pagalba;
11. **PRIPAŽIŪSTA**, kad būtų galima dar labiau padidinti nacionalinių priemonių, kurių imamasi prie ES sienų ir atvykimo vietose siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, įskaitant priemones, kurių valstybės narės jau ėmėsi COVID-19 protrūkio kontekste, veiksmingumą sustiprinant jau vykdomą valstybių narių ir Komisijos veiksmų tarpusavio koordinavimą pagal PSO rekomendacijas;

⁵ EB 146/CONF./17, 2020 m. vasario 8 d.

https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB146/B146_CONF17-en.pdf

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/lt/policies/ipcr-response-to-crises/>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_142

12. **PRIPAŽIŪSTA**, kad norint reaguoti į dideles tarpvalstybines grėsmes sveikatai reikia suderintų tarpsektorinių veiksmų nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygmenimis, ir palankiai vertina Komisijos, Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir visų atitinkamų ES agentūrų paramą šiuo tikslu;
13. **PABRĖŽIA**, kad svarbu stiprinti PSO vaidmenį valdant šį protrūkį, remiantis, *inter alia*, ES suderintu indėliu, visų pirma siekiant užtikrinti realiuoju laiku vykstantį keitimąsi epidemiologiniais duomenimis;
14. **PABRĖŽIA**, kad būtina kartu su PSO parengti suderintą požiūrį, be kita ko, išnagrinėjant savanoriško finansavimo galimybes, siekiant remti silpnesnes sveikatos sistemas turinčias šalis, vadovaujantis visuotinio solidarumo principu;
15. **PRIMYGTINAI RAGINA** valstybes nares, bendradarbiaujant su Komisija, proporcingai ir tinkamai, vadovaujantis PSO ir ECDC rekomendacijomis, drauge imtis tokių veiksmų:
- a) imtis būtinų ir tinkamų priemonių, kad būtų užtikrinta visuomenės sveikatos apsauga, atsižvelgiant į tai, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas visų rūšių tarptautinėms kelionėms. Tomis priemonėmis visų pirma turėtų būti užtikrinama, kad:
- visose atvykimo į ES vietose būtų priemonės, kuriomis naudojantis būtų galima pateikti reikiamą informaciją ir rekomendacijas asmenims, kurių atveju esama didesnės rizikos, kad jie yra 2019-nCoV viruso pernešėjai, ir dėl to, kur kreiptis dėl tinkamos gydytojo konsultacijos ir medicininės priežiūros;
 - būtų parengti aiškūs planai ir ištekliai, kad įtariamiesiems ir patvirtintiems 2019-nCoV viruso pernešėjams būtų suteikta tinkama priežiūra sveikatos priežiūros įstaigose, taip pat kad būtų imamasi visų būtinų tolesnių veiksmų, pavyzdžiui, išaiškinti sąlytį turėję asmenys;
 - būtų teikiama informacija visoje ES tarptautiniais maršrutais keliaujantiems asmenims, atvykstantiems iš paveiktų vietų ar vykusiems per jas tranzitu, ir kad būtų galima atsekti tokių asmenų maršrutus;
 - kai tai pateisinama dėl susiklosčiusių aplinkybių, keliaujančių asmenų, atvykstančių iš paveiktų vietų ar vykusių per jas tranzitu, gali būti paprašyta pateikti informacijos, ar jie turėjo kontaktų su asmenimis iš šių vietų;

- būtų teikiamos rekomendacijos ir informacija sveikatos priežiūros darbuotojams ir plačiajai visuomenei;
 - pacientus gydantis ligoninių personalas turėtų tinkamą apsaugą;
- ir jos turėtų atitikti PSO rekomendacijas, parengtas remiantis Tarptautinėmis sveikatos priežiūros taisyklėmis, atsižvelgiant į SSK vykdomą darbą, ECDC rekomendacijas ir nacionalinius planus bei gaires;
- b) glaudžiai ir tvirtai koordinuoti valstybių narių tarpusavio veiksmus, kad būtų užtikrintas visų priemonių veiksmingumas, įskaitant prireikus su kelionėmis susijusias priemones, kartu apsaugant laisvą judėjimą ES, siekiant užtikrinti optimalią visuomenės sveikatos apsaugą ir didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie COVID-2019;
 - c) stebėsenos ir priežiūros srityje, naudojantis esamomis Europos bei tarptautinėmis struktūromis ir laikantis Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių ir Sprendimo Nr. 1082/2013/ES, nuolat keistis informacija apie viruso 2019-nCoV plitimą jų teritorijoje;
 - d) diagnozavimo ir gydymo srityje, laikantis Sprendimo Nr. 1082/2013/ES ir Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių 44 straipsnio, toliau rodyti solidarumą ir bendradarbiauti, padedant viena kitai ir pasaulinei bendruomenei nustatyti viruso 2019-nCoV šaltinį ir visą jo perdavimo kitam žmogui potencialą, plėtoti būtinas gydymo priemones, rengti bendras atvejo valdymo gaires, prireikus dalytis diagnozavimo pajėgumais ir optimizuoti antivirusinių vaistų naudojimą;
 - e) komunikacijos srityje, atitinkamai naudojantis SSK ir jo ryšių tinklu, laiku teikti plačiajai visuomenei suderintą, tikslią ir nuoseklią informaciją ir rekomendacijas dėl COVID-19, remiantis įrodymais ir turimais duomenimis, taip užkertant kelią klaidingai informacijai ir dezinformacijai – vienas iš jų padarinių gali būti diskriminacija;
 - f) mokslinių tyrimų ir plėtros srityje glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje ir, kai tinkama, su pramone ir akademinė bendruomene, siekiant palengvinti bandomosios vakcinos nuo COVID-19 sukūrimą ir diagnostikos bei antivirusinių vaistų plėtojimą;

16. **RAGINA Komisiją:**

- a) palengvinti tarpsektorinį dalijimąsi informacija ir valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą, visų pirma priežiūros, rizikos vertinimo, rizikos valdymo ir reagavimo priemonės, susijusias su COVID-19, Europos Sąjungoje;
- b) Sveikatos saugumo komitete ir atitinkamai pagal UCPM remti pasiūlymus dėl suderintų priemonių kitais galimais protrūkio etapais, remiantis turima mokslinė informacija;
- c) pagal esamas ES programas ir vykdomą veiklą aktyvuoti esamus finansavimo mechanizmus, kad būtų remiamas valstybių narių bendradarbiavimas siekiant pasirengti COVID-19 keliamai grėsmei sveikatai ir reaguojant į šią grėsmę;
- d) toliau nagrinėti visas turimas galimybes, visų pirma bendro pirkimo galimybę, siekiant užtikrinti valstybėms narėms reikiamų asmeninių apsaugos priemonių prieinamumą, kad būtų iki minimumo sumažinta jų galimo trūkumo problema;
- e) skatinti valstybes nares tarpusavyje suderinti tinkamas ir ekonomiškai efektyvias priemones, skirtas apsaugoti ir gelbėti gyvybes ir veiksmingai kuo labiau sumažinti COVID-19 atvejų didėjimo riziką, taip pat nuosekliai taikyti tinkamas taisykles dėl nefarmakologinių reagavimo priemonių, įskaitant izoliavimą, karantiną ir socialinį atskyrimą, remiantis dabartine epidemiologinės situacijos dinamika, laikantis ECDC ir PSO mokslinių rekomendacijų;
- f) bendradarbiaujant su EMA ir nacionalinėmis vaistų agentūromis įvertinti tokių visuotinių grėsmių sveikatai kaip COVID-19 pasekmes vaistų prieinamumui ES ir tiekimo grandinių saugumui;
- g) stiprinti paramą Sveikatos saugumo komiteto ryšių tinklui, vadovaujantis Sprendimu Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai ir Sveikatos saugumo komiteto ryšių tinklo standartinėmis veiklos procedūromis.“